

Sprawa C-846/19**Streszczenie wniosku o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym zgodnie z art. 98 § 1 regulaminu postępowania przed Trybunałem Sprawiedliwości****Data wpływu:**

21 listopada 2019 r.

Oznaczenie sądu odsyłającego:

Tribunal d'arrondissement (Luksemburg)

Data wydania postanowienia o wystąpieniu z wnioskiem o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym:

20 listopada 2019 r.

Strona skarżąca:

EQ

Strona przeciwna:

Administration de l'Enregistrement, des Domaines et de la TVA

---

1. Przedmiot i okoliczności faktyczne sporu

- 1 EQ jest adwokatem w Luksemburgu i od 2004 r. wykonuje zlecenia w ramach systemów ochrony ubezwłasnowolnionych osób pełnoletnich (głównie jako kurator oraz przedstawiciel sprawujący opiekę).
- 2 Zlecenia wydaje sąd opiekuńczy, który może przyznać przedstawicielowi wynagrodzenie, którego wysokość lub sposób obliczania ustala się przy uwzględnieniu sytuacji majątkowej osoby ubezwłasnowolnionej.
- 3 Rozporządzenie wielkksiążące z dnia 23 grudnia 1982 r. ustanawiające warunki wyznaczenia przedstawiciela sprawującego opiekę (zob. poniżej) stosuje się w praktyce do wszystkich rodzajów zleceń powierzonych w ramach systemów ochrony ubezwłasnowolnionych osób pełnoletnich.
- 4 Do 2013 r. Administration de l'Enregistrement, des Domaines et de la TVA (organ ds. rejestracji, majątku publicznego i VAT, zwany dalej „organem podatkowym”) uznał, że wspomniana działalność nie podlega VAT. Na mocy

dwóch decyzji podatkowych z dnia 19 stycznia 2018 r. organ podatkowy objął odtąd ten rodzaj działalności podatkiem VAT i zażądał od EQ ponad 70 000 EUR z tytułu VAT za lata 2014 i 2015.

- 5 EQ zaskarżył owe wezwania do zapłaty VAT do tribunal d'arrondissement (sądu okręgowego).

2. Ramy prawne

Dyrektywa 2006/112/WE Rady z dnia 28 listopada 2006 r. w sprawie wspólnego systemu podatku od wartości dodanej

- 6 Artykuł 9 stanowi:

„1. »Podatnikiem« jest każda osoba prowadząca samodzielnie w dowolnym miejscu jakąkolwiek działalność gospodarczą, bez względu na cel czy też rezultaty takiej działalności.

»Działalność gospodarcza« obejmuje wszelką działalność producentów, handlowców lub usługodawców, włącznie z górnictwem, działalnością rolniczą i wykonywaniem wolnych zawodów lub uznanych za takie. Za działalność gospodarczą uznaje się w szczególności wykorzystywanie, w sposób ciągły, majątku rzeczowego lub wartości niematerialnych w celu uzyskania z tego tytułu dochodu. [...]”.

- 7 Artykuł 132 stanowi:

„1. Państwa członkowskie zwalniają następujące transakcje:

[...]

g) świadczenie usług i dostawa towarów ściśle związanych z opieką i pomocą społeczną, wraz z usługami świadczonymi przez domy spokojnej starości, dokonywane przez podmioty prawa publicznego lub inne podmioty uznane za podmioty o charakterze społecznym przez dane państwo członkowskie; [...]”.

Rozporządzenie wielkksiążęce z dnia 23 grudnia 1982 r. ustanawiające warunki wyznaczenia przedstawiciela sprawującego opiekę

- 8 Artykuł 3 ma następujące brzmienie:

„Sąd opiekuńczy może w drodze postanowienia z uzasadnieniem przyznać przedstawicielowi sprawującemu opiekę wynagrodzenie, którego wysokość lub sposób obliczania ustala się przy uwzględnieniu sytuacji majątkowej osoby ubezwłasnowolnionej.

Wynagrodzenie to składa się albo z określonej kwoty, albo z udziału w dochodach osoby ubezwłasnowolnionej, albo z honorarium w wysokości określonej w zależności od wykonanych obowiązków”.

3. Stanowiska stron

EQ

- 9 Rozpatrywane usługi nie stanowią działalności gospodarczej podlegającej VAT.
- 10 „Zwrot kosztów” w związku z wykonaniem zlecenia ma odmienny charakter od „honorarium” adwokata. To świadczenie wzajemne wobec wykonywanego zlecenia stanowi ryczałtowy zwrot kosztów, który nie odpowiada rzeczywistej wartości wykonanych świadczeń. Tymczasem, aby świadczenie mieściło się w zakresie stosowania VAT, musi być wykonywane odpłatnie, to znaczy, że wynagrodzenie musi stanowić rzeczywistą równowartość wykonanego świadczenia lub, innymi słowy, odpowiadać jego rzeczywistej wartości.
- 11 EQ twierdzi ponadto, że odpłatny charakter działalności wymaga, aby kwota zwrotu kosztów była ustalana z góry i zgodnie z określonymi kryteriami gwarantującymi pokrycie kosztów działalności podatnika. Kryteria te nie są spełnione w niniejszej sprawie, ponieważ rozporządzenie wielkksiążęce z dnia 23 grudnia 1982 r. przewiduje jedynie możliwość wynagrodzenia (a nie prawo do wynagrodzenia) na rzecz przedstawiciela sprawującego opiekę, uzależnia to wynagrodzenie od indywidualnej decyzji sądu opiekuńczego, nakłada na sąd opiekuńczy obowiązek uwzględnienia sytuacji majątkowej osoby pełnoletniej, nad którą sprawowana jest opieka oraz pozostawia sądowi opiekuńczemu możliwość ustalenia tego wynagrodzenia w formie określonej kwoty, w formie udziału w dochodach osoby pełnoletniej, nad którą sprawowana jest opieka albo w zależności od dokonanych czynności.
- 12 EQ dodaje, że w sytuacji gdy wynagrodzenie jest określane w zależności od dokonanych czynności, stawka godzinowa przyznana przez sąd opiekuńczy nie odpowiada stawce godzinowej stosowanej zwykle przez adwokatów w ramach świadczenia przez nich usług prawnych.
- 13 EQ domaga się co najmniej skorzystania ze zwolnienia z VAT. Twierdzi, że pełnomocnicy pełnią w dziedzinie ochrony ubezwłasnowolnionych osób pełnoletnich funkcję społeczną z czterech powodów:
  - 1) koszt tych pełnomocników ponosi ubezwłasnowolniona osoba pełnoletnia albo państwo, gdy ubezwłasnowolniona osoba pełnoletnia nie posiada wystarczających środków finansowych,
  - 2) rozporządzenie wielkksiążęce przewiduje, że wysokość wynagrodzenia pełnomocnika ustala się w drodze uzasadnionego postanowienia sądu w zależności od sytuacji majątkowej osoby pełnoletniej,

- 3) zwrot kosztów następuje najczęściej według stawki ryczałtowej i rzadko odpowiada wyświadczonym usługom,
  - 4) minister sprawiedliwości nie zakwalifikował zwrotu kosztów pełnomocnika jako podlegającego VAT, aby nie zwiększać obciążenia ponoszonego przez społeczeństwo.
- 14 Dana działalność ma charakter społeczny lub nie ma takiego charakteru z samej swojej natury, a nie w zależności od osoby, która ją wykonuje, lub zawodu osoby, która ją wykonuje.
  - 15 Korzystanie ze zwolnienia z VAT nie jest ograniczone do podmiotów publicznych, lecz obejmuje „inne podobne instytucje sektora prywatnego”, przy czym nie jest wymagana ani wykluczona jakakolwiek forma prawna. Osoba fizyczna wykonująca ponadto zawód adwokata może w związku z tym podlegać owemu zwolnieniu.
  - 16 Wreszcie, EQ podnosi, że w zakresie, w jakim organ podatkowy wydał decyzję o nałożeniu VAT na działalność prowadzoną przez EQ w zakresie ochrony osób pełnoletnich począwszy od 2014 r., pomimo że nie uczynił tego w ciągu poprzednich dziesięciu lat, organ ten naruszył zasadę ochrony uzasadnionych oczekiwań.

Organ podatkowy

- 17 System VAT nie wymaga, aby pobrana cena odpowiadała wartości ekonomicznej świadczonej usługi. Wystarczy tylko, aby istniał związek między ceną a usługą, przy czym nie jest konieczne, aby cena była proporcjonalna do wartości usługi. Organ podatkowy przypomina, że przyznanie obniżenia ceny świadczenia usług nie powoduje wykluczenia tego świadczenia z zakresu stosowania VAT oraz że istnieją inne przykłady, w szczególności w zakresie honorarium adwokata, w przypadku którego wynagrodzenie nie jest proporcjonalne do wartości świadczonej usługi, a mimo to usługa ta nie jest wyłączona z zakresu stosowania VAT (przytacza on w tym względzie honoraria ryczałtowe, honoraria w zależności od rezultatów, honoraria o zmiennej wysokości w zależności od klienta czy sprawy). Zmienny charakter rozpatrywanego zwrotu kosztów nie może zatem skutkować wykluczeniem usług z zakresu stosowania VAT.
- 18 Ponadto brak korelacji pomiędzy wynagrodzeniem za działalność związaną z ochroną osób pełnoletnich a honorarium za usługi prawne świadczone w ramach zawodu adwokata nie powinien wpływać na uznanie działalności związanej z ochroną osób pełnoletnich za działalność gospodarczą, ponieważ nie istnieje cennik usług prawnych, a honoraria adwokackie mają różne stawki, podobnie jak wynagrodzenie pełnomocnika w systemie ochrony osób pełnoletnich.
- 19 Jeśli chodzi o wnioskowane zwolnienie z VAT, organ podatkowy podnosi, że EQ przywołuje w sposób niepełny odnośny przepis, który dotyczy jedynie innych

podobnych instytucji z sektora prywatnego, „których charakter społeczny jest uznawany przez właściwe organy publiczne”. Wynika z tego, że zwolnienie to ma zastosowanie tylko do niektórych osób lub podmiotów wymienionych w sposób wyczerpujący. Zwolnienie nie może mieć zastosowania do osoby wykonującej zawód adwokata, która nie spełnia przesłanki bycia podmiotem o charakterze społecznym. Taka osoba nie jest objęta zwolnieniem, które ze względu na to, że stanowi odstępstwo od stosowania VAT w odniesieniu do wszelkiej działalności gospodarczej, powinno być interpretowane i stosowane w sposób ścisły.

- 20 Do EQ należy wykazanie, że jest on podmiotem o charakterze społecznym i że taki charakter został w stosunku do niego uznany przez właściwe organy publiczne. Samo zadeklarowanie, że działalność ma charakter społeczny nie jest wystarczające. Zakres dochodów osiągniętych przez EQ z tytułu jego działalności związanej z ochroną osób pełnoletnich (239 46 [0,00] EUR w 2014 r., 302 033,50 EUR w 2015 r.) świadczy również o braku społecznego charakteru tej działalności.
- 21 Wreszcie, co się tyczy zasady ochrony uzasadnionych oczekiwań, organ podatkowy utrzymuje, że nie ma ona zastosowania w niniejszej sprawie, ponieważ nienałożenie VAT od usług związanych z ochroną osób pełnoletnich byłoby niezgodne z prawem oraz, że nie dysponuje on żadnym zakresem uznania w zakresie wdrażania przepisów dotyczących VAT.

4. Ocena sądu

W przedmiocie charakteru działalności

- 22 EQ powołuje się na orzecznictwo Trybunału Sprawiedliwości, zgodnie z którym „świadczenie usług jest opodatkowane jedynie wtedy, gdy pomiędzy usługodawcą a usługobiorcą istnieje stosunek prawny, w ramach którego następuje wymiana świadczeń wzajemnych, gdyż wynagrodzenie otrzymane przez usługodawcę stanowi rzeczywiste odzwierciedlenie wartości za wyodrębnioną usługę świadczoną usługobiorcy” (wyroki: z dnia 2 czerwca 2016 r., Lajvér, C-263/15, EU:C:2016:392, pkt 26; z dnia 18 stycznia 2017 r., SAWP, C-37/16, EU:C:2017:22, pkt 25 i 26; z dnia 2 maja 2019 r., Budimex, C-224/18, EU:C:2019:347, pkt 30), aby wyciągnąć z niego błędny wniosek, że termin „rzeczywiste odzwierciedlenie wartości” wymaga równowagi między wartością spełnionego świadczenia a wartością wynagrodzenia. Natomiast okoliczności, w jakich zapadło przywołane orzecznictwo, prowadzą do wniosku, że pojęcie „rzeczywistego odzwierciedlenia wartości” (rzeczywistego czyli faktycznego) wymaga istnienia równowartego świadczenia wzajemnego, niezależnie od jego wysokości lub finansowej korelacji z wykonywaną usługą. Sąd zauważa w tym względzie, że w innych wyrokach stwierdzono, iż „możliwość zaklasyfikowania świadczenia usług jako »odpłatnej transakcji« podlegającej, co do zasady, podatkowi VAT, [...] zakłada jedynie istnienie bezpośredniego związku pomiędzy tym świadczeniem a wynagrodzeniem

rzeczywiście otrzymanym przez podatnika” [podkreślenie sądu] (wyrok z dnia 22 lutego 2018 r., Nagyszénás Településszolgáltatási Nonprofit Kft., C-182/17, EU:C:2018:91, pkt 32), kładąc nacisk na rzeczywiste istnienie świadczenia wzajemnego, a nie na jego znaczenie ilościowe w kategoriach bezwzględnych lub względnych.

- 23 Jednakże dwa pozostałe elementy są nieco trudniejsze do określenia.
- 24 Po pierwsze, w odniesieniu do stosunku prawnego, w ramach którego świadczy się usługi, sąd zastanawia się nad znaczeniem w niniejszej sprawie dokonanej przez Trybunał Sprawiedliwości oceny, zgodnie z którą „świadczenie usług jest opodatkowane jedynie wtedy, gdy pomiędzy usługodawcą a usługobiorcą istnieje stosunek prawny, w ramach którego następuje wymiana świadczeń wzajemnych, a wynagrodzenie otrzymane przez usługodawcę stanowi faktyczne odzwierciedlenie wartości usługi świadczonej na rzecz usługobiorcy”, ponieważ w systemie opieki nad osobami pełnoletnimi występuje często trójstronny stosunek prawny pomiędzy, z jednej strony, usługodawcą, z drugiej strony, usługobiorcą czyli osobą pełnoletnią, nad którą sprawowana jest opieka, która z definicji często nie jest zdolna do skutecznego nawiązania stosunku prawnego i z którą w związku z tym usługodawca nie pozostaje w stosunku prawnym oraz z trzeciej strony, organem sądowym, który powierzył usługodawcy zadanie sprawowania opieki i z którym co za tym idzie podmiot ten pozostaje w stosunku prawnym. Sąd zastanawia się również nad znaczeniem stwierdzenia, że w pewnych okolicznościach wynagrodzenie usługodawcy pokrywa osoba pełnoletnia, nad którą sprawowana jest opieka, natomiast w przypadku złego stanu majątkowego tej osoby wynagrodzenie to pokrywa państwo.
- 25 Po drugie, co się tyczy wysokości wynagrodzenia, sąd zauważa, iż o ile z orzecznictwa Trybunału Sprawiedliwości wynika, że „okoliczność, iż transakcja gospodarcza została dokonana po cenie niższej lub wyższej od kosztu produkcji, a zatem po cenie wyższej lub niższej od ceny rynkowej, nie ma znaczenia dla kwalifikacji odpłatnej transakcji (zob. podobnie wyroki: z dnia 20 stycznia 2005 r., Hotel Scandic Gåsabäck, C-412/03, EU:C:2005:47, pkt 22; z dnia 9 czerwca 2011 r., Campsa Estaciones de Servicio, C-285/10, EU:C:2011:381, pkt 25; a także z dnia 27 marca 2014 r., Le Rayon d’Or, C-151/13, EU:C:2014:185, pkt 36, 37)” (wyrok z dnia 2 czerwca 2016 r., Lajvér, C-263/15, EU:C:2016:392, pkt 45), o tyle jednak wyjaśnia on ponadto, że „[b]ezpośredniego charakteru tej więzi [między świadczeniem a wynagrodzeniem] nie może zresztą podważyć okoliczność [...] że kwotę [rekompensaty] określono na poziomie poniżej ceny rynkowej, o ile wysokość rekompensaty jest określona zawczasu, zgodnie z jasnymi kryteriami gwarantującymi, iż wystarcza ona do pokrycia kosztów funkcjonowania [usługodawcy] (zob. podobnie wyroki: z dnia 29 października 2015 r., Saudaçor, C-174/14, EU:C:2015:733, pkt 38; z dnia 2 czerwca 2016 r., Lajvér, C-263/15, EU:C:2016:392, pkt 45 i 46)” (wyrok z dnia 22 lutego 2016 r., Nagyszénás Településszolgáltatási Nonprofit Kft, C-182/17, ECLI:EU:C:2018:91, pkt 38). Trybunał Sprawiedliwości wydaje się w ten sposób wymagać, aby kwota wynagrodzenia była przewidywalna i mogła pokryć koszty działalności

usługodawcy. Niniejszy sąd zastanawia się nad zakresem tych wymogów w świetle sposobów ustalania wynagrodzenia usługodawcy działającego w ramach opieki nad osobami pełnoletnimi, jakie wynikają z rozporządzenia wielkksiążęcego z dnia 23 grudnia 1982 r. ustanawiającego warunki wyznaczenia przedstawiciela sprawującego opiekę.

26 Pomimo że usługi świadczone w niniejszym przypadku przez EQ wydają się pod każdym względem stanowić działalności gospodarczej, sąd uważa za konieczne wyjaśnienie tej oceny w szczególnym kontekście sytuacji zaistniałej w niniejszej sprawie, którą charakteryzuje:

1) trójstronny stosunek, w którym podmiot zlecający usługę nie jest tożsamy z usługobiorcą i w którym w zależności od przypadku wynagrodzenie usługodawcy jest finansowane albo przez usługobiorcę albo przez państwo, oraz

2) mechanizm ustalania wynagrodzenia usługodawcy, który:

a) podlega w każdym przypadku ocenie dokonanej przez sąd,

b) zależy zawsze od sytuacji majątkowej usługobiorcy, oraz

c) opiera się na ryczałcie, na udziale w dochodach usługobiorcy albo na świadczonych usługach.

Ów mechanizm ustalania wynagrodzenia prowadzi do wniosku, że wynagrodzenie nie może zostać określone z góry i nie zapewnia koniecznie w każdych okolicznościach pokrycia kosztów działalności poniesionych przez usługodawcę.

W przedmiocie systemu zwolnienia

27 Sąd zastanawia się przede wszystkim nad tym, czy działalność wykonywana w ramach opieki nad osobami pełnoletnimi wchodzi w zakres pojęcia „zabezpieczenia społecznego lub pomocy społecznej” w rozumieniu dyrektywy VAT.

28 Ponadto sąd zastanawia się nad definicją „podmiotów uznanych za podmioty o charakterze społecznym przez dane państwo członkowskie”. EQ odwołuje się do charakteru wykonywanej działalności bez względu na status prawny usługodawcy, podczas gdy organ podatkowy utrzymuje, że należy wziąć pod uwagę status prawny i, choć nie mówi tego wyraźnie, wykluczyć usługodawców, którzy dążą do osiągnięcia zysku.

29 Wreszcie, zastosowanie tych przepisów wywołuje konieczność wyznaczenia granic pojęcia „uznania” charakteru społecznego podmiotu, o którym mowa. O ile dyrektywa ogranicza się do odesłania do uznania „przez dane państwo członkowskie”, o tyle nie precyzuje ona procesu uznania ani organu upoważnionego do jego dokonania. W okolicznościach faktycznych niniejszej sprawy powstaje między innymi kwestia, czy właściwym organem może być

organ sądowy oraz czy uznanie może nastąpić w zależności od indywidualnego przypadku.

W przedmiocie zasady ochrony uzasadnionych oczekiwań

- 30 Sąd przypomina zasadę neutralności podatkowej, która przyświeca systemowi VAT. VAT jest należny ostatecznie od konsumenta końcowego, a podatnik pobiera VAT na rachunek państwa. Podatek VAT jest pobierany indywidualnie od każdej transakcji gospodarczej, a podatnik okresowo wpłaca go na rzecz państwa. Wynika z tego, że podatnik mógł pobrać VAT tylko od transakcji, co do których wiedział lub powinien był wiedzieć, że mieściły się one w zakresie stosowania VAT w chwili, w której zostały dokonane. W przypadku, gdy – jak ma to miejsce w niniejszej sprawie – organ podatkowy VAT zasygnalizował podatnikowi po dokonaniu odnośnych transakcji, że ma zamiar odejść od swojego wcześniejszego stanowiska, polegającego na niepoddaniu tych transakcji VAT, podatnik znajduje się w sytuacji, w której nie mógł zafakturować VAT względem usługobiorcy, lecz jednocześnie ma obowiązek przekazać go państwu. Podatnik jest zatem zobowiązany, z naruszeniem neutralności podatkowej VAT, wypłacić kwoty dochodzone przez państwo z tytułu VAT ze swoich własnych środków.

5. Pytania prejudycjalne

- 31 Tribunal d'arrondissement (sąd okręgowy) zwraca się do Trybunału Sprawiedliwości z następującymi pytaniami prejudycjalnymi:
1. Czy pojęcie działalności gospodarczej w rozumieniu art. 9 ust. 1 akapit 2 dyrektywy 2006/112/WE należy interpretować w ten sposób, że obejmuje ono świadczenie usług w ramach stosunku trójstronnego, w którym usługodawca otrzymuje zlecenie na te usługi od podmiotu, który nie jest tożsamy z usługobiorcą, czy też świadczenie takich usług jest z tego pojęcia wyłączone?
  2. Czy odpowiedź na pytanie pierwsze zmienia się w zależności od tego, czy usługi są świadczone w ramach zadań powierzonych przez niezależny organ sądowy?
  3. Czy odpowiedź na pytanie pierwsze zmienia się w zależności od tego, czy wynagrodzenie usługodawcy jest pokrywane przez odbiorcę usługi, czy też jest ono ponoszone przez państwo, w którym działa podmiot zlecający usługodawcy wykonanie tych usług?
  4. Czy pojęcie działalności gospodarczej w rozumieniu art. 9 ust. 1 akapit 2 dyrektywy 2006/112/WE należy interpretować w ten sposób, że obejmuje ono świadczenie usług w przypadku, gdy wynagrodzenie usługodawcy nie jest wymagane przepisami prawnymi, a jego wielkość, jeśli zostanie przyznane, a) podlega ocenie dokonywanej odrębnie dla każdego przypadku, b) jest zawsze uzależniona od sytuacji majątkowej odbiorcy usług i c) jest obliczana na podstawie ryczałtu, bądź udziału w dochodach odbiorcy usług, albo, w zależności

od wykonanych usług, czy też świadczenie takich usług jest z tego pojęcia wyłączone?

5. Czy pojęcie „świadczenia usług i dostawy towarów ściśle związanych z opieką i pomocą społeczną”, o którym mowa w art. 132 ust. 1 lit. g) dyrektywy Rady 2006/112/WE z dnia 28 listopada 2006 r. w sprawie wspólnego systemu podatku od wartości dodanej należy interpretować w ten sposób, że obejmuje ono świadczenia wykonywane w ramach systemu ochrony osób pełnoletnich ustanowionego w ustawie i podlegającego kontroli niezależnego organu sądowego, czy też świadczenie takich usług jest z tego pojęcia wyłączone?

6. Czy pojęcie „podmiotów uznanych za podmioty o charakterze społecznym”, o którym mowa w art. 132 ust. 1 lit. g) dyrektywy Rady 2006/112/WE z dnia 28 listopada 2006 r. w sprawie wspólnego systemu podatku od wartości dodanej, należy interpretować w ten sposób, że dla celów uznania, że podmiot ma charakter społeczny, nakłada ono określone wymogi w odniesieniu do formy działalności usługodawcy, bądź w odniesieniu do celu zarobkowego lub niezarobkowego działalności usługodawcy, czy też bardziej ogólnie, ogranicza poprzez inne kryteria lub warunki zakres stosowania zwolnienia przewidzianego w art. 132 ust. 1 lit. g), lub czy samo wykonywanie usług „związanych z opieką i pomocą społeczną” jest wystarczające, aby nadać odnośnemu podmiotowi charakter społeczny?

7. Czy pojęcie „podmiotów uznanych za podmioty o charakterze społecznym przez dane państwo członkowskie”, o którym mowa w art. 132 ust. 1 lit. g) dyrektywy Rady 2006/112/WE z dnia 28 listopada 2006 r. w sprawie wspólnego systemu podatku od wartości dodanej należy interpretować w ten sposób, że wymaga ono procesu uznawania opierającego się na wcześniej ustalonej procedurze i kryteriach, czy też organ sądowy może dokonać w razie potrzeby uznania ad hoc w każdym poszczególnym przypadku?

8. Czy zasada ochrony uzasadnionych oczekiwań w rozumieniu orzecznictwa Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej umożliwia organowi zobowiązanemu do pobrania VAT żądanie od podatnika VAT zapłaty VAT dotyczącego transakcji gospodarczych dokonanych w okresie, który upłynął w chwili wydania decyzji podatkowej przez ten organ, po tym, jak organ ten akceptował przez długi czas poprzedzające ten okres deklaracje VAT wspomnianego podatnika niewłączające transakcji gospodarczych tego rodzaju do transakcji podlegających opodatkowaniu? Czy ta możliwość dla organu zajmującego się poborem VAT jest ograniczona pewnymi warunkami?